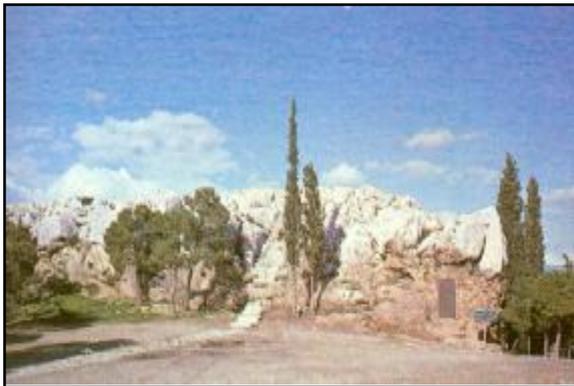

Ο ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ

Ο **Άρειος Πάγος** είναι ένας απόκρημνος βράχος κάτω από την Ακρόπολη της Αθήνας.

Οι αρχαίοι Αθηναίοι πίστευαν ότι στο βράχο αυτό συγκεντρώθηκαν οι δώδεκα θεοί του Ολύμπου για να δικάσουν τον Άρη που σκότωσε έναν από τους γιους του Ποσειδώνα, τον Αλιρρόθιο. Πίστευαν ακόμη ότι εδώ δικάστηκε και ο Ορέστης, ο γιος του Αγαμέμνονα, επειδή σκότωσε τη μητέρα του την Κλυταιμνήστρα.

Ο ποιητής Αισχύλος για τη δίκη του Ορέστη στην τραγωδία «Ευμενίδες» βάζει τη θεά Αθηνά να λέει:

Ο Άρειος Πάγος

Μα αφού το πράγμα εδώ κατάληξε να φτάσει

*.....
εγώ θα βάλω δικαστές που να δικάζουν φόνους
και το θεσμό να σέβονται των όρκων,
που `ναι για πάντα. Μαρτυρίες σεις
να φέρετε και αποδείξεις
που θα βοηθήσουνε τη δίκη να στηρίζουν.
Και θα ξανάρθω, αφού διαλέξω απ` τους πολίτες
μου
τους πιο καλούς, να ξεδιαλύνουν την υπόθεση αυτή
σύμφωνα με το δίκιο.
Χωρίς να παραβαίνουνε τον όρκο τους, πιστοί
στη δίκαιη κρίση τους.*

Οι μύθοι αυτοί δείχνουν ότι στον Άρειο Πάγο λειτουργούσε **δικαστήριο** από τα πανάρχαια χρόνια.

Στα χρόνια της **βασιλείας**, ο βασιλιάς και οι πιο πλούσιοι από τους Αθηναίους πολίτες συνεδρίαζαν στον Άρειο Πάγο ως δικαστές για να δικάσουν εκείνους που κατηγορούνταν ότι έκαναν κάποιο φόνο.

Οι πλούσιοι αυτοί δικαστές, **οι Αρεοπαγίτες**, όταν καταργήθηκε το πολίτευμα της βασιλείας, το **752/1 π.Χ.**, πήραν στα χέρια τους την εξουσία και μαζί με τους *Άρχοντες* κυβερνούσαν την πόλη της Αθήνας. Οι Αρεοπαγίτες απέκτησαν μεγάλη δύναμη, αφού την εποχή αυτή δεν υπήρχαν γραπτοί νόμοι για να περιορίζουν την εξουσία τους. Αποφασίζαν για τις περισσότερες και για τις πιο σπουδαίες υποθέσεις του κράτους, χωρίς να ελέγχονται από κανέναν. Οι αποφάσεις τους αυτές γίνονταν νόμοι του κράτους που έπρεπε να τους τηρούν όλοι όσοι ζούσαν στην Αθήνα. Είχαν το δικαίωμα να τιμωρούν εκείνους που παραβίαζαν αυτούς του νόμους με σωματικές ποινές ή με χρηματικά πρόστιμα. Η μικρή αυτή ομάδα των πλουσίων αριστοκρατών αποτέλεσε την «**εξ Άρειού Πάγου Βουλή**».

Με τη νομοθεσία του Σόλωνα, **από το 592/1 π.Χ και μετά**, η δύναμη και η εξουσία της Βουλής του Άρειου Πάγου περιορίστηκε. Ο Σόλωνας κατάργησε το δικαίωμα των Αρεοπαγιτών να εκλέγουν τους *Άρχοντες* της Αθήνας και να αποφασίζουν για τα σχέδια των *ψηφισμάτων* που θα συζητούσε η εκκλησία του Δήμου. Τα σχέδια των ψηφισμάτων τα ετοίμαζε, τώρα πια, η *Βουλή των Τετρακοσίων* και οι *Άρχοντες* εκλέγονταν από την **εκκλησία του Δήμου**.

Επειδή αυτό δεν άρεσε καθόλου στους Αρεοπαγίτες, ο Σόλωνας για αντάλλαγμα ανέθεσε σ' αυτούς να δικάζουν όσους κατηγορούνταν για προδοσία, για ανατροπή του πολιτεύματος, για ιεροσυλία, για καταστροφή δημοσίων κτιρίων και εγγράφων, για απάτη του λαού και για δωροδοκία. Φυσικά, η Βουλή του Άρειου Πάγου συνέχισε να ελέγχει τους *Άρχοντες*, να είναι φύλακας των νόμων και να δικάζει υποθέσεις φόνων.

Αργότερα ο τύραννος *Πεισίστρατος* και οι γιοι του (**546-510 π.Χ**) αφαίρεσαν από τη Βουλή του Αρείου Πάγου όλες τις πολιτικές εξουσίες που είχε και την περιόρισαν στα παλιά δικαστικά της καθήκοντα. Δικάζε πια μόνο υποθέσεις φόνου.

Η νομοθεσία του *Κλεισθένη* (**508 π. Χ**) δεν άλλαξε τις αρμοδιότητες που έδωσε ο Σόλωνας στη Βουλή του Αρείου Πάγου. Την εξουσία την είχε η εκκλησία του Δήμου.

Από το **479 π.Χ** και μέχρι το **462 π.Χ** η Βουλή του Αρείου Πάγου κατάφερε να κυβερνήσει και πάλι το κράτος της Αθήνας. Αυτό έγινε γιατί, πριν τη ναυμαχία της Σαλαμίνας, οι Αρεοπαγίτες έδωσαν από το ταμείο της Βουλής τους οκτώ δραχμές σε κάθε Αθηναίο πολίτη ως οικονομική ενίσχυση. Με αυτό τον τρόπο οι αριστοκράτες απόκτησαν την παλιά τους δύναμη.

Όμως, το 462 π.Χ οι δημοκρατικοί πολίτες της Αθήνας με αρχηγό τον **Εφιάλτη** αποδυνάμωσαν εντελώς τη Βουλή του Αρείου Πάγου. Όλες τις εξουσίες του κράτους τις έδωσαν στην *εκκλησία του Δήμου*, στη *Βουλή των Πεντακοσίων* και στο *λαϊκό δικαστήριο της Ηλιαίας*.

Οι Αρεοπαγίτες δικάζαν, πια, μόνο εγκληματικές πράξεις όπως φόνους, τραυματισμούς, δηλητηριάσεις, εμπρησμούς. Τιμωρούσε όποιους ξερίζωναν τα *ιερά ελαιόδενδρα* και όσους φανέρωναν κάποια *ιερά κείμενα*.

Πολύ αργότερα, το 344 π.Χ, με πρόταση του **Δημοσθένη** προς την εκκλησία του Δήμου η Βουλή του Αρείου Πάγου «έλαβε απόλυτη εξουσία επί όλων των Αθηναίων, ώστε να τιμωρεί σύμφωνα με τους νόμους των προγόνων οποιονδήποτε παρανομεί».

Δημοσθένης

Βιβλιογραφία :

Ιστορία Ελληνικού Έθνους (Εκδοτική Αθηνών)

Η Αθηναϊκή Δημοκρατία (Μ. Β. Σακελλαρίου)

Νέα Δομή (Εγκυκλοπαίδεια)

“ Ευμενίδες “ Αισχύλος

Βογανάτσης Κων/νος

Δημητρόπουλος Γεωργίου Κων/νος

Δημητρόπουλος Ιωάννου Κων/νος

Καλαρέμας Βασίλειος

Κολιού Μαρία

Κολονιάρη Λουίζα

76ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών

Τάξη Δ1